

milijonov meterskih centov premoga. Plini se v teh jamah zbirajo v taki množini, da se je že večkrat naglašalo, da bi se moralo pustiti o njem vsako streljanje s smodnikom, da se ne užgo plini in priporočalo jedino kopanje premoga. Lastniki so se tem vedno upirali, ker bi s tem dobivanje premoga tako podražilo, da ne bi mogli konkurirati z drugimi premogovniki. Kako se je sedanja nesreča pripetila, se ne ve, ali sodi se, da najbrž s streljanjem.

Ob deseti uri zvečer so se vneli plini v Frančiškini jami z močnim pokom. Vedelo se je takoj, da se je pripetila nesreča. Takoj so nekateri uradniki z delavci hiteli na pomoč. Ker se je kmalu ponavljal drugi pok in je v jami začelo goreti, niso mogli jih dosti rešiti. Le z veliko težavo so spravili nekaj nesrečnežev mrtvih ali ranjenih na površje. Kako težavno je bilo reševanje, kaže to, da se je pri rešitvenih delih ponesrečilo 35 oseb in sicer 25 smrtno. Ponesrečil se je mej drugimi tudi rudniški asistent Ratzel, mlad, odločen in nadarjen mož.

Rešitvena dela vodil je sam vršbeni vodja, Kokout, ko je pa bil prisiljen proti jutru vse delo ustaviti, ker je videl, da se razpoki vsled vžiganja plinov ponavljajo, ogenj se vedno širi. Ponesrečenci so tako že vsi mrtvi in bi le ljudje sami se spuščali v smrtno nevarnost, ko bi nadaljevali rešitvena dela. Ukazal je torej, da se Janezova in Frančiškina jama, na kateri se je raztegnil požar, zadelati, da se bode ogenj pogasil, ko mu manjka vsega zraka. Mrlič, katere so privlekli iz jame, so bili hudo pobiti in osmojeni, ker jih je vsled razpoka vrglo k stenam. Zdravniki vendar mislijo, da so se največ zadušili. V bolnicah je okrog trideset ranjencev, kateri pa tudi vsi ne ozdravijo.

Kakor se je konstatovalo je pri tej katastrofi 235 ljudij zgubilo življenje in mej tem jih je 139 oženjenih, ki imajo okoli tisoč otrok. 3500 ljudij zgubi za več mesecev delo. Grof Larisch je odredil, da delavci dobivajo polovico plače, dokler se delo ne začne. Vdovam je ukazal precej izplačati po 50 gld. in potem bodo pa od premogovnika dobivale po 42 gold. na leto, otroci pa po 12 na leto do svojega 14. leta. Poleg tega dobe vdove na leto še po 50 do 60 gld. iz rudarske bratovske skladnice, in sirote po tretjino tega zneska. Koliko je škode, se pa sedaj še ne da določiti, ali gotovo je, da je škoda ogromna. Določiti se bode še le dalo, ko se na novo začne delo, ako se bode vedelo, kaj je vse uničil ogenj in koliko časa je moralo biti delo ustavljeno. Tudi ni verjetno, da bi se dalo dognati, na kakšen način je nastal požar, je li kak delavec se kaj zagrešil, ali zadeva krivda samo vodstvo, ali je pa sploh nesreča taka, da bi se ne bila dala na noben način odvrniti.

Dvorno življenje v Srbiji.

Mladi kralj srbski Aleksander vsprejme vsako jutro po zajutru dvornega maršala, prvega pobočnika in svoje kabinetne tajnike, da mu poročajo o vseh tekočih stvareh. Kralj rad rešuje važnejše stvari sam, daje potrebne

ukaze in čita došle časopise. Po 10. uri vsprejme ministre in druge osebe, ki se oglasijo k avdijenciji.

Od kar je kralj premenil ustavo, kar je napravilo dober vtis pri premožnejšem prebivalstvu po deželi, kralj tudi skoro vsak dan vsprejema došle deputacije iz raznih okrajev. To je težaven posel. Odgovarjati mora na nagovore in v svojih odgovorih se kralj navadno dotiče najrazličnejših gospodarskih in političnih vprašanj. Po teh avdijencah se kralj preobleče. Dosedaj je imel polkovniško ali pa generalsko uniformo, sedaj pa v civilni obleki vsprejema politike, vojake in učenjake. Ministri imajo nalog, da natančno pouče kralja o stvareh, o katerih poročajo. Posebno se mladi srbski kralj zanimlje za finance. Finančni minister Vukašin Petrović mora svoje predloge obširno utemeljiti.

Točno ob jedni je kosilo v majhni jedilnici stare palače, kjer stanujeta sedaj oče in sin. H kosilu navadno kralj povabi kacega ministra, ali pa druge politike in goste, katere je poprej vsprejel v avdijenciji. V tej jedilnici je bil lani kralj dal zapreti regenta. Pogovore pri jedi vodi kraljev oče Milan, ki več govori, nego je. Po kosilu pojmeta oba kralja v velik salon, kjer se jedno ali dve uri pogovarjata z gosti. Pri tej priliki se razpravljajo vsa važnejša dnevna vprašanja, ki se ne tičejo le politike, temveč tudi slovstva, umetnosti in znanosti. Kralj Milan kaže pri tem malo nervoznost, vedno kadi cigarete in s svinčnikom riše podobe na papir. Opaža se pa vendar, da ni več tako razburjen, nego je bil prejšnja leta. Sin govori z očetom spoštljivo, oče je s sinom jako prijazen.

Ob štirih gre kralj na vrt ali pa pojde v bližnji Topčider. Ministerski sveti bili so prejšnje čase v ministerstvu vnanjih stvari, sedaj so pa redno v kraljevi palači. Predseduje jim kralj sam in se jako zanimlje za razprave. Pa tudi sicer vedno kralj dosti občuje z ministri, ki imajo vedno svoboden vstop k njemu. Poučen je v vseh zadevah v deželi. Tako morajo vsak dan poročati kralju, kako kaj prihajajo davki.

Ob sedmih zvečer je večerja, h kateri se zopet povabijo državni dostojanstveniki. Po večerji včasih gre v gledališče ali pa na kak ples. Spat pojde kralj še le o polnoči.

To jednostavno življenje se pri srbskem dvoru malokdaj kaj premeni. Samo kake vojaške parade, slovesne pojedine ali pa veliki vsprejemi kaj premene ta red. Veliki slovesni obedi so pa v prekrasni dvorani novega dvora. K takim obedom povabi se večkrat nad sto oseb. Sploh se pri srbskem dvoru jako gleda, da ostane kralj v vedni dotiki z narodom. Te lepe patrijarhalične navade se je vedno držal kralj Milan in drži se je tudi novi kralj Aleksander. Ta navada pa tudi vzdržuje Obrenovice na srbskem prestolu, če tudi jim nedostaje marsikake vladarju potrebne lastnosti.

— Mati hrvaškega bana Khuen-Hedervarya je umrla v petek na gradu Nuštar. Imela je 71 let.